DRUGA INICJATYWA

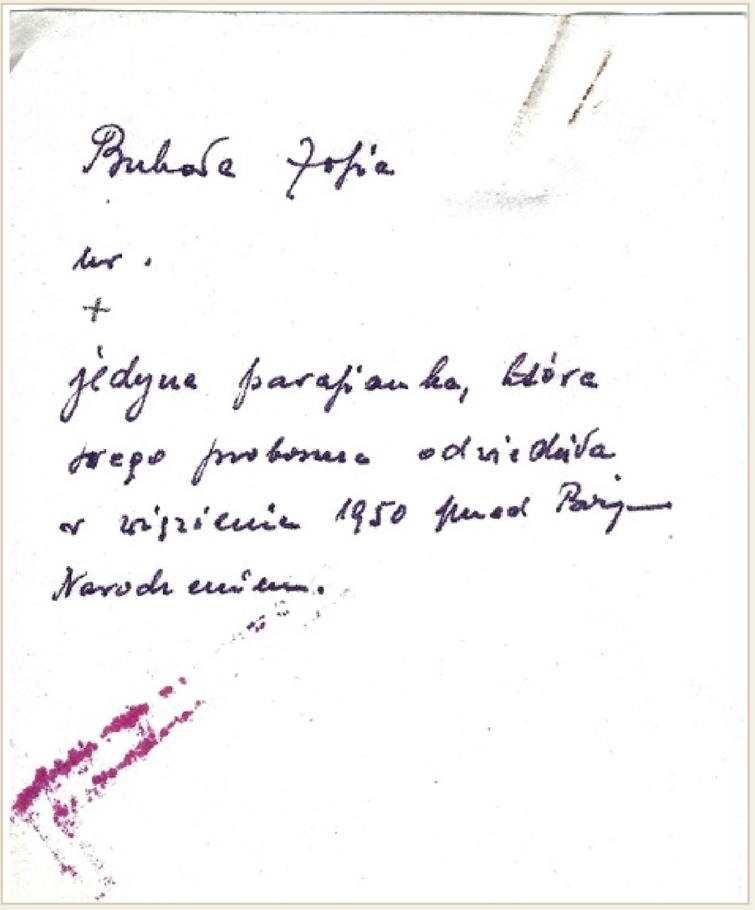
Od uchwały do poświęcenia · 1947 – 1951

> *12 października 1947 roku zebranie mieszkańców podjęło uchwałę o budowie kościoła pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.*
>
> *Uchwała zebrania w Przełajce*

1947	4 września sprawę budowy kościoła powierzono nowemu lokaliście, ks. Wilhelmowi Kopcowi.
1947	12 października, na zebraniu pod przewodnictwem Karola Gajdzika, Wiktora Kaczmarczyka, Konrada Strzelczyka, Franciszka Strzelczyka, Piotra Łokcia i Aleksandra Stalmacha, zapada uchwała o budowie. Powstaje Komitet Budowy, a kuria zatwierdza jego statut. Lokalista zamieszkał czasowo w domu Kacpra Korfantego.
1947–1949	Prawie dwa lata zbierania funduszy i przygotowań. Parcelę pod budowę podarowała rodzina Karola i Rozalii Gajdzików z domu Krajuszek.
1949	15 sierpnia kanclerz kurii, ks. kanonik Hilary Gwóźdź, poświęcił kamień węgielny wśród piętnastu tysięcy wiernych z Przełajki i okolic.
1950	5 czerwca ruszają intensywne prace. 20 września zostają przerwane po aresztowaniu ks. Kopca w sprawie TPD-Maciejkowice; zwolniono go 23 stycznia 1951 roku.
1951	Prace przebiegają sprawnie i we wrześniu kościół zostaje poświęcony.

Odkrywka ziemi pod kościół, 12 września 1948 roku. Na horyzoncie widoczny kościół w Czeladzi.
wł. parafia

Buhała Zofia

ur.

+

jedyna parafianka, która
przeżyła prawdziwe odrodzenie
w więzieniu 1950 przed Bożym
Narodzeniem.

Notatka ks. Wilhelma Kopca o trudnym okresie uwięzienia.
wł. parafia

CMENTARZ

Pierwsze dzieło nowej wspólnoty · 1949

Zanim ruszyła budowa kościoła, załatwianie formalności skierowało uwagę parafian na cmentarz. Parcelę podarowali Kasper i Maria Korfanty oraz Karolina Wicik. Wzniesiono bramę, parkan i kaplicę cmentarną według projektu ks. Wilhelma Kopca. Pierwszą parafianką pochowaną na nowym cmentarzu była śp. Petronela Kaczmarczyk z domu Strzelczyk — 5 października 1949 roku.

Budowa kaplicy cmentarnej w 1949 roku; ks. W. Kopiec w środku.
wł. parafia

Cmentarz parafialny w 1950 roku.
wł. parafia

Śp. Petronela Kaczmarczyk z domu Strzelczyk w otoczeniu rodziny — pierwsza parafianka pochowana na nowym cmentarzu.
wł. M. Czogiel

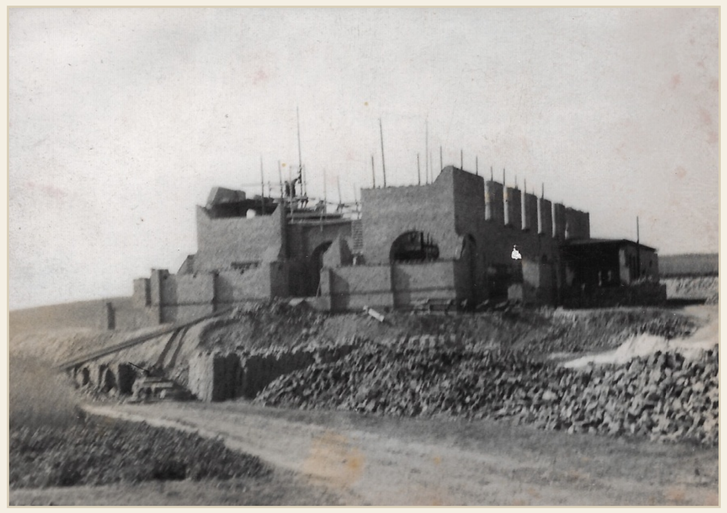
MURY

Od kamienia do stanu surowego · 1949 – 1950

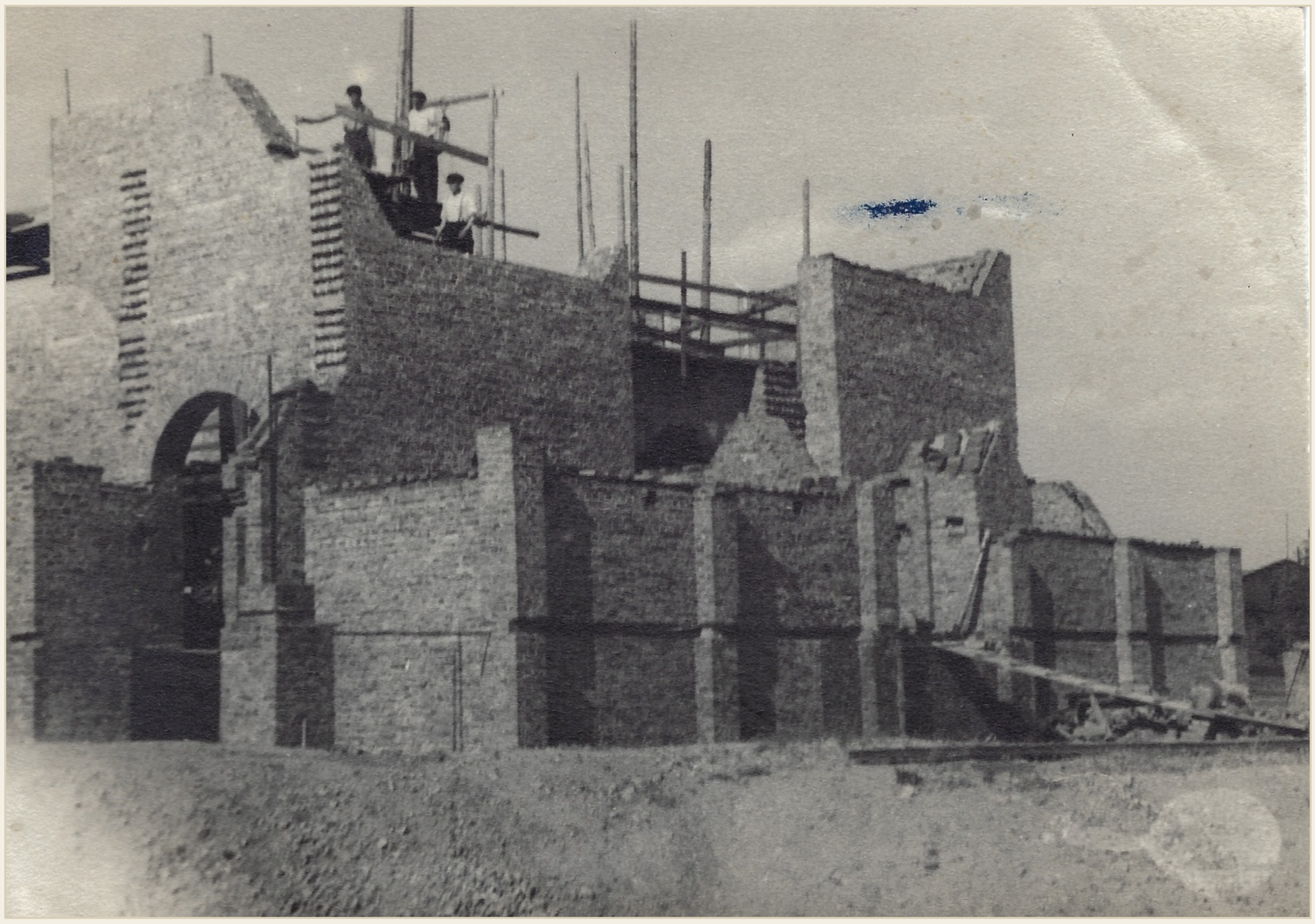
Kamień węgielny poświęcono 15 sierpnia 1949 roku, ale intensywne prace ruszyły dopiero 5 czerwca 1950. W ciągu kilku miesięcy mury podniosły się na całą wysokość — zdjęcia z połowy czerwca pokazują kościół już rozpoznawalny w bryle.

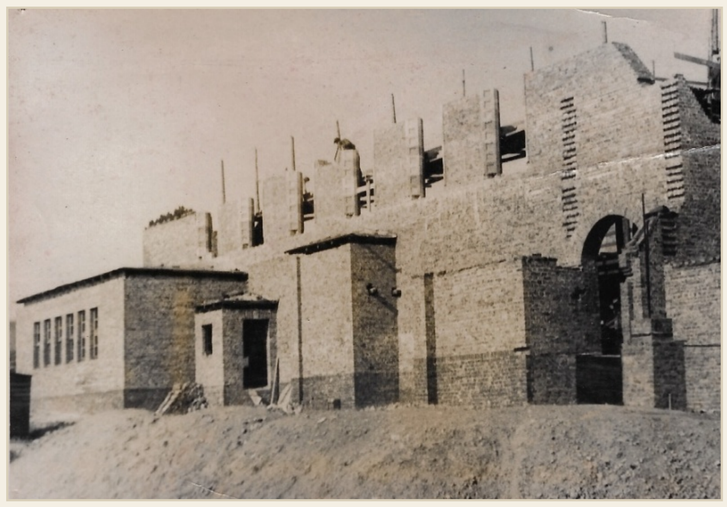
Murarze: Wojciech Zagórny i Ferdynand Strzelczyk.
wł. rodz. Solik

Stan budowy 15 czerwca 1950 roku.
wł. parafia

Budowa części południowej, połowa czerwca 1950 roku.
wł. parafia

Stan budowy 15 czerwca 1950 roku.
wł. parafia

Stan budowy 15 czerwca 1950 roku.
wł. parafia

PARAFIANIE NA BUDOWIE

Kto nosił cegłę · lato 1950

Kościół powstawał rękami mieszkańców. Cegłę na budowę transportowały przede wszystkim kobiety — na skrzyniach noszonych we dwie. Sam lokalista bywał widywany z miotłą przy kapliczce i z kosą przy salce parafialnej.

Otylia Zagórny z tyłu skrzyni i Emma Wicik z przodu transportują cegły.
wł. rodz. Solik

Budowa kościoła — panie transportują cegłę, lato 1950 roku.
wł. parafia

Panie na budowie. Od lewej: Otylia Zagórny, Ewa Kołodziej zwana „Jewką”, Marta Kołodziej, Petronela Gryzak zwana „Pietryną”, Elfryda Machura.
wł. R. Solik

Ks. Wilhelm Kopiec przy salce parafialnej.
wł. parafia

ALBUM OPISANY WIERSZEM

Budowa widziana okiem parafialnego rymopisa

W archiwum parafialnym zachował się album, w którym zdjęcia z budowy opatrzono rymowanym komentarzem. Autor nie podpisał się, ale znał wszystkich z imienia i nie oszczędzał nikomu żartu.

„*Hanek przystawił wasserwoga do ramienia, mierzy ręką zamiast pochyłość kamienia*”.
album ze zdjęciami opisanymi wierszem, wł. parafia

„*Dwa majstry nasze Ziaja i Kukla okropnie się męczą przy obramowaniu okna*” — *oraz Hanek, ten na murze.*
album ze zdjęciami opisanymi wierszem, wł. parafia

„*Chcę wam przedstawić betoniarza tęgiego! Wrosłego w pracę i trud, Fritza Walentego, co okna świątyni tak pięknie ozdabia, jednocześnie na żywot wieczny sobie zarabia*”.
album ze zdjęciami opisanymi wierszem, wł. parafia

„*Kogo tu widzicie drodzy przyjaciele? To pan Gajdzik, gospodarz, jakich niewiele, przy budowie kościoła pilnie pracuje, czym sobie na żywot wieczny zasługuje*”.
album ze zdjęciami opisanymi wierszem, wł. parafia

DO ZEGARA

Wiecha, poświęcenie i nowy krajobraz · 1950 – 1951

W sierpniu 1950 roku na murach zawisła wiecha. Miesiąc później aresztowanie proboszcza zatrzymało prace na cztery miesiące. Po jego powrocie budowa poszła szybko: we wrześniu 1951 roku kościół — wzniesiony „do zegara” — był gotów do poświęcenia.

Budowa kościoła — stan z lipca 1950 roku.
fot. J. Wiśniewski-Grodziec, wł. A. Szlęzak

Wiecha na kościele, sierpień 1950 roku.
fot. J. Wiśniewski-Grodziec, wł. A. Szlęzak

Kościół wybudowany „do zegara” — ostatnie przygotowania do poświęcenia.
wł. parafia

Kościół wpisał się w krajobraz Przełajki.
wł. parafia

WYKONAWCY

Projekt, kierownictwo i rzemiosło

Pierwsza wersja ołtarza, 1954 rok.
wł. parafia

Pierwotnie stojąca figura na ołtarzu.
wł. parafia

Salka parafialna.
wł. parafia

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PROJEKT I REALIZACJĘ

Projekt architektoniczny	arch. Jan Parsiegl z Wrocławia, jeniec wojenny; projekt zmodyfikował i doprowadził do końca arch. Jan Kapołka z Katowic
Kierownik budowy	arch. Jan Balicki; po jego nagłej śmierci wiosną 1950 roku prace kontynuował pan Jastrzembski, budowniczy z kopalni Siemianowice
Mierniczy	inżynier Józef Minkus z Chorzowa
Płyta ołtarzowa	trzytonowa płyta dolomitowa z Imielina na czterech filarach — mistrz kamieniarski Woźny z Katowic
Okna witrażowe	firma Romańczyk z Siemianowic
Roboty ślusarskie	firma Karol Sorembik z Siemianowic — okucia okien i kraty chrzcielnicy według projektu ks. Kopca
Dzwony	mały z cechowni kopalni Siemianowice, duży — dar parafii św. Antoniego z Siemianowic; montował Paweł Latusek
Tabernakulum	mecenasowa Irena Bregułowa według projektu ks. Kopca
Ołtarz, ambona, stacje	artysta rzeźbiarz E. Samek z Grodźca — także krucyfiks w portalu kościoła
Witraże	artysta plastyk W. Ostrzołek z Katowic

Za Kroniką parafialną